

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Γ΄.

Ὅτε ἴσται κατὰ τοῦ ἐν θεοτόκῳ ἔθρῳτος
βουλόμενοι ἢ κατὰ παιδείαν καὶ αὐτοῦ καὶ
τῶν αὐτοῦ οὐκείων. (Πλάτ. Θεάγος).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Χ. Ν. Φιλαδέλφους

1884

Ε.Υ.Δ τῆς Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΙΤΣΙΟΣ

Ε.γ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ικανότητα μείζονα καὶ πολυτίμον, ἐν ἐποχῇ ἀνταγωνισμοῦ οἷα ἐστὶν ἡ ἡμετέρα. Σχολεῖα δὲ τεχνῶν, σχολεῖα μαθητεύσεως θὰ ᾔσαν συμπλήρωμα λογικῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ ἀληθῶς ὠφέλιμον.

Ν. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑ ΔΙΑΛΕΞΙΣ (1)

περὶ τοῦ ἐθνικοῦ ὀνόματος *Βυζαντινός* ἢ *Βυζαντινός*. (2)

ΥΠΟ Ι. Ν. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΟΥ.

Εἰ τῶν ὁμολογουμένων ἐστὶν ὅτι τῶν συγγραφέων ἢ χρῆσις οὐ μόνον τὸ σημαίνον ἐκάστης φωνῆς, ἀλλὰ καὶ τὸν τύπον κυροῦ καὶ τὸν τόνον, νομίζω ὅτι πρὸς τὸ ἐρώτημα «πότερον *Βυζαντινός* λεκτέον καὶ γραπτέον ἢ *Βυζαντινός*,» μία ὑπάρχει καὶ βραχεῖα ἀποκρίσις ὅτι «οὐδέτερον.» Καὶ ἀληθῶς παρ' οὐδενὶ τῶν παλαιῶν συγγραφέων ἀρχαιοτέρων τε καὶ μεταγενεστέρων, ὅσοι τῇ Ἑλλάδι φωνῇ ἐχρήσαντο, εὔρηται, τό γε εἰς ἐμὴν γνῶσιν ἦκον, τοιοῦτον ἐθνικὸν ὄνομα. Στέφανος ὁ Βυζάντιος, ὁ μετὰ πολλῆς ἀκριβείας πάντα καταλέγων τὰ ἀπὸ τοῦ Βύζας ἀμέσως ἢ ἐμμέσως παρηγημένα οὐδεμίαν ποιεῖται μνειάν οὔτε τοῦ *Βυζαντινός* οὔτε τοῦ *Βυζαντινός*. «Τὸ ἐθνικὸν τοῦ Βύζας Βυζάντιος διὰ τοῦ *ι*, τὸ δὲ κτητικὸν διὰ διφθόγγου. Τὸ δὲ

(1) Ἐκ τῆς «Κλειούς.»

«Βυζάντιος ἔθνικόν τριγενές· τὸ δὲ κτητικόν Βυζαντιακός· λέγε-
 »ται καὶ Βυζαντιάς καὶ Βυζαντίς· ἔστι καὶ ἐπὶ τῆς γῶρας Βυζάν-
 »τεια διὰ διφθόγγου. Ἀπὸ δὲ τοῦ Βυζάντιος Βυζαντία Βυζαν-
 »τιανός· καὶ Βυζαντειανός διὰ διφθόγγου ὡς Ἡρακλειανός.» (Στεφ.
 Βυζ. 190, 4). Μόνον οἱ νεώτεροι λεξικογράφοι σημειοῦνται ὡς
 ἄλλοθεν ὀψιαιότερον τοῦ Βυζάντιος τύπον τὸ Βυζαντίνος
 οὐδένα τῶν ἑλληνιστὶ γραψάντων παρεχόμενοι μάρτυρα, ἀλλὰ τὸ
 λατινικόν Byzantinus ἑλληνικοῖς γράμμασι μεταγράφοντες. Οὐ-
 »τως ἐν τῷ Θησαυρῷ τοῦ Στεφάνου ἀναγινώσκεται, «Serius est
 »Βυζαντίνος, de quo Tschucke ad Pomp. vol. 3, 2, p. 101
 »et Niebuhr in Museo Rhen, a. 1827, p. 359 seq.» Ἀλλ' ὁ
 μὲν Tschucke, ὁ ἐκδὸς τὸν γεωγράφον Πομπώνιον Μέλαν, τοῦτο
 μόνον λέγει ὅτι τοῦ Βυζαντίου οἱ ἔνοικοι καὶ ἐν τοῖς νομίσμασι
 Βυζάντιοι καλοῦνται, εἰ καὶ κατὰ Bayer in Opuse. σ. 447
 ἀντικατέστη ὀψιαιότερον τὸ Βυζαντίνος, ὅτι οἱ τύποι οὗτοι
 (Byzantii καὶ Byzantini) ἐναλλάσσονται καὶ παρὰ τοῖς εὐδοκί-
 μοις τῶν συγγραφέων (λατίνων δηλαδή), καὶ ὅτι τὰ ἄλλα ἔστιν
 ἰδεῖν παρὰ Στεφάνῳ καὶ ἐν τοῖς λεξικοῖς. Ὁ δὲ Niebuhr (Rhein
 Mus. ἔτ. 1827, σ. 359, ἐν σημειώσει), ἵνα δείξῃ ὅτι ὁ λατινι-
 κὸς τύπος Byzantini προκριτέος ἐστὶ τοῦ Byzantii, γρηῃται κυ-
 ριωτέροις ἐπιχειρήμασι τοῖς ἑξῆς· «Ὅτι ἀφ' οὗ χρόνου οἱ Ῥω-
 »μαῖοι ἤλθον εἰς ἐπικοινωνίαν πρὸς τὸ Βυζάντιον, ἦσαν ἐν χρήσει
 »παρ' αὐτοῖς ἀμφοτέρω οἱ τύποι, ἐκεῖνος μὲν κατὰ τὴν λατινικὴν
 »ἀναλογίαν ἐν τῇ καθ' ἡμέραν συνηθείᾳ, οὗτος δὲ ἐν τῇ γραφο-
 »μένῃ γλώσσῃ, παραληφθεὶς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς. Ἐξ ὅτου δὲ τὸ
 »καταστραφὲν Βυζάντιον ἀνέστη πάλιν μετονομασθὲν Κωνσταντι-
 »νούπολις οἱ λατῖνοι συγγραφεῖς ἐχρήσαντο μόνῳ τῷ τύπῳ By-
 »zantini, ὅστις καὶ ἐπιτηδειότερός ἐστιν εἰς διαστολήν, ἵνα μήτε
 »ἡ Κωνσταντινούπολις καὶ τὸ Βυζάντιον συγχέωνται μήτε οἱ
 »χρόνοι τῶν πόλεων τούτων. Ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς δοξάζουσιν οἱ δο-
 »ξάζοντες ὅτι κακῶς μὲν οἱ Ῥωμαῖοι ἐποίησαν ἀπολακτίσαντες
 »τὸν ἑλληνικὸν τύπον, κακῶς δὲ καὶ ἡμεῖς ποιοῦμεν μιμούμενοι
 »ἐκείνους, διότι τῇ δόξῃ ταύτῃ παρέπεται κατ' ἀνάγκην ὅτι οἱ

»λόγιοι ὑφείλουσι γράφειν μόνον Neapolites, καίτοι πολλῶ συν-
 »ηθεστέρου παρὰ Ῥωμαίοις τοῦ Neapolitanus. Ὅτι τὸ Βυ-
 »ζάντιος ἔχει πρὸς τὸ Byzantinus ὡς τὸ Σιπούντιος
 »πρὸς τὸ Sipuntinus, διότι τοὺς οἰκοῦντας τὸν Σιποῦντα Σι-
 »πουντίους μὲν ἐκάλουν οἱ Ἕλληνες, Sipuntinos καὶ οἱ Λατι-
 »νοι καὶ δὴ καὶ ὁ Κικέρων. Ἡδύναντο δὲ καὶ ἑλληνοιστὶ Σι-
 »πούντινοι προσαγορεύεσθαι διὰ τὸ τὴν πόλιν ἐν Ἰταλίᾳ κεῖ-
 »σθαι, ἔνθα καθάπερ ἐν Σικελίᾳ τὰ ἔθνη σχηματίζονται κατὰ
 »τοὺς παρατεταμένους ἰταλικοὺς τύπους, οἷον Ταραντίνος,
 »Ἀκραγαντίνος. Καὶ εἰ μὲν ἐκεῖ ἦν τὸ Βυζάντιον, ἑλλη-
 »νικὸς ἂν ἦν καὶ ὁ τύπος Βυζαντίνου· ἀλλ' ἐπὶ τῆς Θρακι-
 »κῆς ἡμαρτημένος τε ἂν εἴη καὶ δὴ καὶ ἀδύνατος. Καὶ τοῦτο μὲν
 »πάντως λογίζονται οἱ ἀπωθούμενοι τὸ Byzantini· ἀλλὰ τοῦ
 »λόγου περὶ λατινικῆς ὄντος, οὐδεμίαν ἐπιδέχεται ὁ λογισμὸς οὗτος
 »ἐφαρμογὴν καὶ εἰ μὴ εἶχε τὴν κυρίαν ψῆφον ἢ χρῆσις. Οἱ Ῥω-
 »μαῖοι ἠκολούθησαν τῇ ἀναλογίᾳ τῶν ἀπὸ τῶν εἰς ας ἔθνικῶν,
 »πρωτότυπον δὲ ὄνομα ἦν τὸ Βύζας ὡς Τάρας καὶ παρὰ
 »τοῦτο τὰ ἐπίθετα Βυζάντιος καὶ Βυζάντιον (πόλισμα). Τὰ πρω-
 »τότυπα ἀπλᾶ τῶν πόλεων ὀνόματα περιῆλθον πολλάκις εἰς ἀχρη-
 »στίαν. Τοῦ Λεοῦς μόλις ἔχνος σώζεται ἐν τῷ Λεοντίνου.
 »Οὕτω καὶ κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ἐλέγετο μόνον Lanuvina, Prae-
 »nestina (civitas) οὐδέποτε Lanuvium, Praeneste.»

Καὶ ὁ Tschucke ἄρα καὶ ὁ Niebuhr οὐχὶ τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλὰ
 τοῖς Λατίνοις συγγραφεῦσι προνέμουσι τὸν μεταγενέστερον τύπον
 Byzantini. Ὁ δὲ Niebuhr καὶ ἄτοπον καὶ ἀδύνατον ἀποφαί-
 νει τὸ ἑλληνοιστὶ Βυζαντίνους καλεῖσθαι τοὺς Βυζαντίους,
 πλὴν εἰ μὴ τις ἀπὸ Θράκης εἰς Ἰταλίαν ἢ εἰς Σικελίαν μεθιδρύ-
 σαι τὸ Βυζάντιον. Οὐχ ἦττον δὲ καὶ ὁ Passow ἐν τῷ ἑλληνο-
 γερμανικῷ αὐτοῦ λεξικῷ, ἴσως ἐκ τοῦ Θησαυροῦ τοῦ Στεφάνου
 ἀρυσάμενος, παρέχει ὡς μεταγενέστερον τοῦ Βυζάντιος τύπον
 τὸ Βυζαντίνος, ἄνευ τινὸς οὔτε μαρτυρίας οὔτε παρατηρή-
 σεως ἄλλης. Ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ τοῦ Pape λεξικῷ τῶν κυρίων
 ὀνομάτων, τὸ τρίτον ὑπὸ Benseler ἐκδοθέντι, φέρεται ἐν ἰδίῳ

ἄρθρω τὸ Βυζαντινός ὡς ὀψιαίτερον ἐπίθετον, ἰσοδύναμον τῷ Βυζάντιος, μετὰ παράπομπης εἰς τὴν «Παθολογίαν» τοῦ Lobeck. Καὶ ἀληθῶς ὁ Lobeck ἐν τοῖς προλεγομένοις αὐτοῦ (σ. 243—4) γράφει «Βυζάντιος et Βυζαντινός» εἰς οὐδένα παραπέμπων Ἑλληνα συγγραφέα, ἀλλ' ἐν σημειώσει (14) λέγων ὅτι πρῶτον παρὰ Κλαυδιανῷ εἰς Εὐτρόπιον (2, 136) εὑρηται τὸ Byzantinus ὥστε καὶ οὗτος φανερός ἐστὶν ἐλληνικοῖς γράμμασι μεταγράφων τὸ παρὰ λατίνοις Byzantinus καὶ δὴ ὡς ἕτερον τοῦ Βυζάντιος τύπον παραδίδους τὸ Βυζαντινός. Ἄλλ' ὁ Δουκάγγιος, ὁ ἐπιμελῶς τὰ τοῦ παρηκμαχότος Ἑλληνισμοῦ ἀναδιψήσας, οὔτε Βυζαντινός οὔτε Βυζαντινός ἀνέγραψεν ἐν τῷ γλωσσαρίῳ αὐτοῦ. Οἱ δὲ scriptores Byzantini ὑπὸ τῶν νεωτέρων καλούμενοι τοὺς μὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἰκοῦντας Βυζαντίους προσαγορεύουσι, τούτους δὲ πάλιν μετὰ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς αὐτοκρατορίας οἰκητόρων, ἐνὶ ὀνόματι ὡσπερ ἐθνικῶν διασημαίνοντες, Ῥωμαίους ἀποκαλοῦσι. Τοῦτο δὲ καταφαίνεται ἐν τῇδε τῇ ἐκ τῶν Νικηφόρου τοῦ Γρηγοῦ (Γ. 3, σ. 554) περικοπῇ. «Τοιαῦτα καὶ οὕτω πολύτροπα διὰ βιαίας ἀνάγκας καὶ τύχας τοὺς »ταλαιπώρους Βυζαντίους, μᾶλλον δ' ὁμοῦ Ῥωμαίους ἅπαντας κατελήφεσαν τὰ δεινὰ κτλ.

Γνωστὸν ὅτι τὸ Byzantinus, καθ' ἣν ἐκδοχὴν χρῶνται αὐτῷ νῦν οἱ ἀπανταχοῦ λόγιοι, μικρὸν ἕκαστοι πρὸς τὴν ἰδίαν φωνὴν μεταποιῶντες τὸ ὄνομα, τάσσεται οὐ μόνον ἐπὶ τῶν οἰκούντων τὴν χώραν, ἐξ ἧς ἀπηρτίζετο ἢ ἔτι ὀρθῆ διατελοῦσα χριστιανικὴ αὐτοκρατορία βασιλίδα πόλιν ἔχουσα τὸ ἀνιδρυθὲν Βυζάντιον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παντὸς ὅ,τι εἰς τὸν βίον ἀνάγεται τοῦ λαοῦ ἐκείνου, οἷον ἤθη, ἔθιμα, νόμοι, γλῶσσα, ἐπιστήμη, τέχνη καὶ εἴ τι ἄλλο. Γνωστὸν ὡσαύτως ὅτι καὶ οἱ ἐφ' ἡμῶν Ἑλληνες λόγιοι τὸν αὐτὸν λατινικὸν τύπον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημαυνομένου εἰσεποιήσαντο, ὀξύτόνως δὲ ἐξέφερον τὸ ὄνομα Βυζαντινός λέγοντες καὶ γράφοντες. Οὕτως ὀξύτονον ἔστιν ἰδεῖν πολλάκις αὐτὸ ἐν ταῖς τοῦ Κοραῆ σημειώσεσιν εἰς οὓς ἐξέδωκεν ὁ σοφὸς ἐκεῖνος Ἑλληνας συγγραφεῖς. Ἀπαξ μόνον, εἰ μὴ πλανῶμαι, ἀναγινώσκειται τὸ προκ-

περισπώμενον Βυζαντινός ἐν σημειώσει εἰς διάλογον προτεταγμένον τῶν Πολιτικῶν τοῦ Πλουτάρχου (σελ. 145) εἶτε κατὰ λάθος εἶτε κατὰ τινὰ ἐπιγενόμενον αὐτῷ περὶ τῆς ὀρθοτέρας τονώσεως ἐνδοιασμόν, οὗ ἕνεκεν ἴσως καὶ ἐχρήματο συνήθως τῷ συνθέτῳ Γ ρ α ι κ ο ρ ω μ α τ ῶ ς, φεύγων οὕτω καὶ τὸ Β υ ζ α ν τ ῖ ν ο ι καὶ τὸ Β υ ζ α ν τ ῖ ν ο ι. Ἐξ ὀλίγου μέντοι τῶν λογίων τῶν ἡμετέρων τινὲς αἰροῦνται τὸν προπερισπώμενον τύπον, εἶτε εὐρόντες που τοῦτον εἶτε καὶ ἐτέρῳ τινι πεισθέντες. Ἄλλ' οὐδεὶς οὐδὲν περὶ τούτου ἔγραψε μέχρι τοῦδε. Μόνος ὁ περισπούδαστος φίλος Κωνσταντίνος Κόντος, ὁ διὰ πολλῶν καὶ ἀξιολόγων φιλολογικῶν τε καὶ κριτικῶν διατριβῶν ἐρρωμένως ὀρθῶν τὰ γράμματα τὰ ἑλληνικὰ, ἔγραψεν ἐν τῷ «Λογίῳ Ἑρμῆ» (Τόμ. ε', τευχ. α', σ. 4). «Ἀλεξανδρινός, Βυζαντινός. Ὁ τονισμὸς οὗτος οὐδένα ἔχει λόγον. » Ἀδαμαντίνως πᾶς τις ἐπιμελῶς τὰ τοιαῦτα ζητῶν πείθεται ὅτι » οὐχὶ Ἀλεξανδρινός οὐδὲ Βυζαντινός παρὰ τοῖς παλαιότεροις προὔφερετο, ἀλλ' Ἀλεξανδρινός καὶ Βυζαντινός. Εἶνε δὲ παραδεδομένον ὑπὸ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου ὅτι » τὸν τύπον Ἀλεξανδρινός ἐκύρου Νικάνωρ ὁ Ἑρμείου ἐν » τῇ περὶ Ἀλεξανδρείας πρώτῃ. Οὐ μόνον δ' Ἀλεξανδρινός καὶ » Βυζαντινός, εὐλογον νομίζομεν νὰ λέγηται, ἀλλὰ καὶ Φλωρεντινός ἀντὶ Φλωρεντινός καὶ Παρισίνος ἀντὶ τοῦ Παρισίνος. Προσηκόντως τονίζεται τὸ ἐν τῇ δημῳδαί γλώττῃ σύνηθες Τριεστίνος. Οὐδεὶς δ' ἴσως θὰ ὀκνήσῃ, τοῦ ὀξυτόνου Ἀλγερινός νὰ προκρίνη τὸ προπερισπώμενον Ἀλγερινός. » Ταῦτα ὁ σοφὸς καθηγητῆς, ἐγὼ δὲ, καίτοι πρότερον καὶ νῦν ἔτι ἄλλως δοξάζων περὶ τοῦ πράγματος, ἄσμενος ὅμως τῇ γνώμῃ αὐτοῦ προσχωρήσω, εἰ φιλορρόνως ἐθελήσῃ κατ' εὐκαιρίαν δηλώσει τίνες οἱ παλαιότεροι, παρ' οἷς εὐρήται τὸ προπερισπώμενον Βυζαντινός καὶ εἰ παρ' αὐτοῖς ἐπὶ τῆς εὐρυτέρας εἰληπται σημασίας, ἐφ' οἷς νῦν τὸ λατινικὸν Byzantinus ἔτι δὲ τίνα ἔχει ἢ τόνωσις αὕτη ἑλληνικὸν λόγον, εἰ ἀληθῶς οὐδένα ἔχει τὸ ὀξυτόνον Βυζαντινός. Πάντων δὲ τούτων ἀπαραίτητον νομίζω ἐγὼ τὴν ἀκρίβωσιν, διότι ἐάν μὲν ἀποδειχθῇ ὅτι παρὰ τισι τῶν παλαιότερων, οἱ τῇ ἀρχαίᾳ ἑλ-

ληνική γλώσση ἐχρήσαντο, οὐ μόνον εὔρηται τὸ Βυζαντινος, ἀλλὰ καὶ ἐφ' ἧς σημασίας τάσσεται νῦν τὸ λατινικὸν Byzantinus, οἱ ἀπωθούμενοι τὸ Βυζαντινος ἔχουσιν ὅπωςδῆποτε εἰ καὶ ψυχρὰν ἀπολογίαν τὸ κακόζηλον ἐκείνων παράδειγμα. Ἐὰν δὲ καταφανὲς γένηται, ὅτι εὔρηται μὲν παρὰ τοῖς παλαιότεροις τούτοις τὸ Βυζαντινος, σημαίνει δὲ οὐδὲν πλέον τοῦ ἀρχαίου Βυζάντιος, παραιτητέον εὐθὺς τοὺς τοιούτους συγγραφεῖς, ὡς τῇ παρεξαγωγῇ ἐκφύλου τε καὶ ξένου ἀντὶ τοῦ γνησίου ἐλληνικοῦ τύπου ἐκουσίως τὴν πάτριον φωνὴν παραχαράττοντες καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ἀναξίους ὄντας μιμήσεων. Ἔως δ' ἂν ταῦτα ἀκριβωθῶσι, θετέον, ἐπεὶ οὐδὲν κωλύει, ὡς μὴ ἐν ἀμφιδόλῳ κείμενον τὸ ἐν ἀρχῇ ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένον, ὅτι παρ' οὐδενὶ τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων ἀρχαίων τε καὶ μεταγενεστέρων ἀπαντᾷ οὔτε τὸ Βυζαντινος, καὶ ἐπισκεπτέον τίνα ἔχει λόγον ἢ τόνωσις ἑκατέρου, ἵνα μὴ τὸ ὑπ' ἀνάγκης εἰς τὰ ἐθνικὰ παρεγγραφόμενον τοῦτο ἐπίθετον ἀναδέχεται καὶ τύπον καὶ τόνον παρὰ πᾶσαν τῆς γλώσσης ἀναλογίαν.

Οὕτω δὴ τὸ περὶ ἐνὸς μόνου ἐπιθέτου ἐρώτημα ἀνάγεται εἰς γενικώτερον ἄλλο καὶ τοῦτο πεφροντισμένης δεόμενον ἀποκρίσεως. Ἔτσι δὲ τὸ ἐξῆς: «κατὰ τίνας κανόνας ἢ κατὰ τίνα ἀναλογίαν τονοῦνται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὰ ἀπὸ γνωστοῦ πρωτοτύπου ἢ ὡς πρωτοτύπου διὰ καταλήξεως παραγόμενα ἐθνικὰ ὀνόματα;» Ἐπεὶ δὲ πρὸς τὴν κατάληξιν ῥυθμίζεται καθόλου ἡ τόνωσις, αὐτοφανὴς ἐστὶν ὁ λόγος, δι' ὃ ἐν τῇ βραχείᾳ περὶ αὐτῆς διαλέξει οὐδεμία δίδοται χώρα τοῖς καθ' ὀμωνυμίαν ἐθνικοῖς, ἀ δὴ καὶ γραφῇ καὶ τόνῳ ὁμοφωνοῦσι, κυρίως ὀνόμασιν εἴτε οἰκιστῶν ἢ ἀρχηγῶν, οἷον Πελασγοὶ, Φθῆοι, Θεσσαλοὶ, Ἀχαιοὶ, Ἀρχάδες καὶ ἄλλοι οὐκ ὀλίγα, εἴτε καὶ πόλεων ὀνόμασιν, οἷον Δελφοὶ, Φανοτεῖς, Γελωνοὶ κτλ.

Τῶν δὲ ἄλλων τῶν διὰ καταλήξεως παρηγμένων πολυαριθμῶν ἐθνικῶν τὰ μὲν ἐντὸς τῆς κυρίως Ἑλλάδος τὸ πρῶτον ἐσχηματίσθησαν, τὰ δὲ ἐκτὸς αὐτῆς. Καὶ τῶν μὲν πρώτων οἱ τύποι φαίνονται καὶ εἰς ἄλλας χώρας διὰ τῶν ἀποικιῶν μάλιστα μετενε-

χθέντες, τῶν δὲ δευτέρων πάντες σχεδὸν κατέμειναν ἔνθα καὶ ἐγένοντο, τουτέστιν ἔκτος τῆς κυρίως Ἑλλάδος. Αἱ ὀλίγισται ἐξαιρέσεις οὐχὶ σπανίως ἐλέγχονται κακόζηλοι τῶν μεταγενεστέρων ἀπομιμήσεις.

Οἱ ἀρχαιότεροι Ἕλληνες, παρ' οἷς ἐγρηγορούα ἔτι διετέλει ἡ συνείδησις τῆς δυνάμεων τῶν καταλήξεων, δι' ὧν τὸ ἄπειρον πλῆθος ἐγένετο τῶν παντοίων ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ παραγῶγων λέξεων καὶ δὴ καὶ τῶν παρωνύμων οὐσιαστικῶν τε καὶ ἐπιθέτων, αὐδεμίαν ἔπλασαν εἰς παραγωγὴν ἐθνικῶν ὀνομάτων ἰδιαιτέραν κατάληξιν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἤδη ὑπαρχουσῶν ἐν τῇ γλώσσῃ ἐλάμβανον ἐκάστοτε μίαν τινά, ἅμα εὐάρμοστον τῷ θέματι τοῦ πρωτοτύπου, καὶ ἰδίως ἀρέσκουσαν τοῖς χρωμένοις, ἅμα δὲ ἐπιτηδεῖαν εἰς δήλωσιν ἧς ἐβούλοντο σχέσεως.

Πρωτίστη δὲ σχέσις ἐν τούτοις ἐστὶν ἡ ἀπορρέουσα ἀπὸ τῆς γνωστῆς τῶν ἀρχαίων εὐσεβοῦς δόξης, καθ' ἣν πᾶς μὲν ὁ ἐν πόλει ἢ χώρᾳ τινὶ γεννηθεὶς καὶ τραφεὶς εἰκότως τέκνον αὐτῆς ἢ ἔκγονος καὶ ἐνομιζέτο καὶ ἐκαλεῖτο, — «ὦ Κρήτες, Ἰθάς τέκνα» (Ἄρισ. Βατρ. 1356) — «Περσῶν τραχείας χώρας ἐκγόνων» (Πλατ. Νομ. 3, 695)· αὐτὴ δὲ ἡ «ὄλις ἢ ἡ χώρα ὑπὸ τε ποιητῶν καὶ λογογράφων μήτηρ προσαγορεύεται — «μάτερ ἐμὰ, Θήβα» (Πινδ. Ἰσθμ. 1, 1), καὶ ἔτι ἐμφαντικώτερον τεκοῦσα μήτηρ — «εἰργεῖν τεκούση μητρὶ πολέμιον δόρυ» (Ἐσχουλ. Ἐπτ. ἐπὶ Θηβ. 416) — ἔτι δὲ τροφός, γειναμένη, θρεψαμένη, πατρὶς καὶ ὑπὸ Κρητῶν μητρὶς. Διὸ καὶ γενεᾶν ἢ γένος ἴδιον ἀπετέλουν οἱ ἐκ τινος πόλεως ἢ χώρας ὄντες, καθάπερ οἱ φύσει ἐκ τινος γεγονότες ὁμοίως γενεᾶν ἢ γένος ἴδιον ἀπαρτίζουσιν — «Αἰτωλὸς γενεὴν» (Ἰλ. ψ. 471) — «Ἀργεῖται γένος» (Αἰσχουλ. Ἰκετ. 274). Παράλληλοι δὲ ἔννοιαι ἄγουσιν εἰς παραλλήλους ἐκφράσεις — «πατρός δ' ἐξ ἀγαθοῦ καὶ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι» (Ἰλ. ξ 113) — «ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί» (Ὀδ. ο 267). Ἐπεὶ τοίνυν ὁ πολίτης ἐδόκει οὕτως ἔχειν πρὸς τὴν πόλιν ἢ τὴν χώραν, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ πρὸς τὸν οἰκιστὴν ἢ ἀρχηγέτην, ὡς ὁ ἔκγονος πρὸς τὸν γεννήτορα ἢ τὸν γενάρχη, ὅσαι τῶν ἐπιθετικῶν καταλήξεων, καὶ

τοι πλειόνων σχέσεων δηλωτικαί, προσήπτοντο τοῖς θέμασι κυρίων ὀνομάτων εἰς παρασχηματισμὸν πατρωνυμικῶν, παρελαμβάνοντο ἅμα καὶ εἰς παραγωγήν ἐθνικῶν ὀνομάτων, τηρουμένης τῆς αὐτῆς τονώσεως. Ἴδου αἱ καταλήξεις.

α') **ἰος**. Ὁ ἐκ Πύλου τὸ γένος ὧν λέγεται Πύλιος καὶ ὁ ἐκ Δήλου Δήλιος ὡς ὁ τοῦ Κρόνου υἱὸς Κρόνιος καὶ Ἀντιμάχου Ἀντιμάχιος καὶ ὁ Ἀπολλοδώρου Ἀπολλοδώριος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ Βύζαντος τὸ ἐθνικὸν ὄνομα ἔλκων καλεῖται Βυζάντιος ὡς ὁ τοῦ Ποιάντος υἱὸς Ποιάντιος— «Φιλοκτῆτην Ποιάντιον ἀγλὰν υἱὸν» (Ὀδ. γ 190) — Καὶ ὁ ἐκ Καλυδῶνος ὧν Καλυδώνιος προσαγορεύεται ὡς ὁ τοῦ Τελαμῶνος υἱὸς Τελαμώνιος καὶ ὁ τοῦ Θράσωνος Θρασώνιος.

β') **ἰων**. Ταῦτα δὲ τὰ ἐθνικά, ὡς κοινήν τοῖς πατρωνυμικοῖς σχόντα τὴν κατάληξιν ἰος, ἐλάμβανον, ἔσθ' ὅτε καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἐπεκτάσει τινὶ εἰς ἰων τελευτῶσαν. Οὕτω Στέφανος ὁ Βυζάντιος ἐν τῷ περὶ Πύλου γράφει «τρία τοίνυν ἐθνικά Πύλιος, Πυλαῖος, Πυλίων.» Οἱ δὲ τὸν Θησαυρὸν τοῦ Στεφάνου ἐκδόντες τὸ μὲν Πυλαῖος ἀπλοῦν ἐπίθετον ἐκλαμβάνουσιν ὡς παρὰ τὸ Πύλαι γενόμενον, πάντως οὐκ ἐπὶ τῷ κρείττονι λόγῳ, εἴ γε καὶ τῆς Σάμου ὁ ἔνοικος Σάμιος καὶ Σαμαῖος ἐλέγετο κατὰ τὸν αὐτὸν ἐθνογράφον, καὶ ὁ τοῦ Κύφου ἢ τῆς Κύφου Κυφαῖος μόνον. Τὸ δὲ Πυλίων ἄπορόν τε εὐρίσκουσι καὶ οἶον ἀκατανόητον—«Πυλίων quid sibi velit nescimus.» Ἀλλὰ δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι πατρωνυμικὸν τύπον ἐμιμήσατο τὸ ἐθνικὸν καὶ ὡς Κρόνιος, Κρονίων, οὕτω καὶ Πύλιος Πυλίων. Οὐχὶ ἄλλως καὶ οἱ οὐράνιοι, «οἱ τὸν οὐρανὸν κατοικοῦντες» (Ἡσυχ.), οὐρανίωνες οἱ αὐτοὶ προσαγορεύονται καὶ ἔτι οὐρανίδαι, σπανιώτερον μὲν τῆς γενεαλογικῆς, συχνότερον δὲ τῆς τοπικῆς σχέσεως ἐπικρατούσης, ἐν τούτοις, εἰ καὶ πατρωνυμικαί εἰσιν ὁμολογουμένως αἱ καταλήξεις. Καὶ τοῦ Βουπρασίου οἱ ἔνοικοι Βουπρασιεῖς ὀνομάζονται καὶ Βουπρασιοὶ καὶ Βουπρασίωνες, οὐκ ἀπὸ γενάρχου τινός, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἀρχαντος κῦτῶν Βουπρασίου, οὕτω κληθέντες (Στερ.

Βυζ. 182, 17). Ὁμόλογα δὲ τούτοις εἰσὶ τὸ τε Ἀργείων παρὰ τὸ Ἀργεῖος καὶ τὸ Καδμείων παρὰ τὸ Καδμεῖος. Ἀλλὰ καὶ τὰς μάλιστα συνήθειαι καὶ γνωστὰς πατρωνυμικὰς καταλήξεις φέρουσι πλείστα ἔθνικα, οἷον Ἡλειαῖοι οἱ Ἡλαιοί, Ἀργεῖοι οἱ Ἀργεῖοι (Στεφ. Βυζ.), Ταναγρίδοι οἱ Ταναγρεῖς, Σουσίδοι οἱ Σούσιοι, Τυρμίδοι. Εἰρεσίδοι, Χάλδεῖδοι καὶ μυρία.

Ἰ) αἰος. Καὶ ἐν τοῖς εἰς αἰος ἔθνικοις ἡ αὐτὴ κατάληξις ἰσὺς λανθάνει, ὡς ἀπὸ πρωτοτύπων γενομένοις ἐχόντων ἐπὶ τὸ πλείστον ἐν τῇ ληγούσῃ τὸ α ἢ τὸ η κατὰ τροπὴν. Ἀφιδναῖος Ἀφιδναῖος, Κύμη Κυμαῖος, Ἀθύρας Ἀθυραῖος ὡς Καλλίας Καλλιαῖος ὁ Καλλίου υἱός. Τοιαῦτα δὲ εἰς αἰος πατρωνυμικὰ φέρουσιν ἤδη πολυπληθῆ ἀι Θεσσαλικά ἐπιγραφά.

δ) εἰος. Καὶ τὰ εἰς εἰος ἔθνικα, εἰ ἀπὸ πρωτοτύπων ἐγένοντο τῶ ε παραληγομένων, διὰ τῆς αὐτῆς καταλήξεως, παρήχθησαν. Τοῦ Ἑρμοῦ οἱ δημότης Ἑρμειος ἐλέγετο ἀπὸ τῆς Ἑρμειος γενικῆς, κατὰ τῆς λοκρίδος Νεμέας ὁ πολίτης Νέμειος, ὡς ὁ Δεινομένους υἱός Δεινομένειος καὶ ὁ τοῦ Διοφάνους Διοφάνειος. Ἦσαν δὲ τὰ οὕτω παραγόμενα πατρωνυμικὰ συνήθη τοῖς Βοιωτοῖς. Ἐπεὶ δὲ ἡ αἰος καὶ εἰος, καίτοι ἐκ τῆς ιος γινόμενα προσλήψει τοῦ ἐν τῶ πρωτοτύπῳ α ἢ ε, ὑπελήφθησαν ὕστερον ὡς αὐθύπαρκτοι καταλήξεις, καὶ προσήπτοντο ἀμέσως τῶ προκειμένῳ θέματι, ἡ μὲν αἰος εἰς παραγωγὴν ἔθνικῶν ἀπὸ πρωτοτύπων εἰος, οἷον Ἐχίνος Ἐχίναῖος, Πύλος Πυλαῖος, Ἄπρος Ἄπραῖος, ἡ δὲ εἰος εἰς παραγωγὴν ἔθνικῶν τε καὶ πατρωνυμικῶν, ὁμοίως ἀπὸ πρωτοτύπων εἰος, οἷον παρὰ τὸ Ἀντίοχος Ἀντιόχειος ὁ Ἀντιοχεύς, ὡς παρὰ τὸ Ἀντίγονος Ἀντιγόνηος ὁ τούτου υἱός Θεσσαλικῶ τύπῳ. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶ Λιάκος Λιάκειος (Πηλεὺς) ἀντὶ Λιάκίδης παρὰ Σοφοκλεῖ (Ἄποσπ. I. 434, D.).

Τέσσαρα δὲ ἔθνικα φέρουσι τύπον οἷον ἡ γενικὴ τοῦ πρωτοτύ-

κου τοῦ Δίρφους τὸ ἐθνικὸν Δίρφουοσ καὶ τοῦ Αἰγυοσ Αἰγυοσ καὶ τοῦ Πατράσουοσ Πατράσουοσ, καθάπερ παρὰ τὸ βότρυοσ τὸ ἐξ ἐπιθέτου κύριον γενόμενον Βότρυοσ. Ταῦτα δέ μοι δοκοῦσι καθ' ὑφρασιν τοῦ ι γενέσθαι τῆσ καταλήξεωσ ιοσ, ἐπεὶ καὶ παρὰ τὸ νέκυοσ ἦν ἐπίθετον νέκυιοσ καὶ νέκοοσ, ὡσ ὅμοιαι τὸ νέκυια καὶ νέκυα ἄνευ τοῦ ι. Οὐχὶ ἄλλωσ φαίνεται γενόμενον τοῦ Ἄθωοσ τὸ ἐθνικὸν Ἄθωοσ συνεμπίπτου δια τὴν παράλειψιν τοῦ ι τῆ γενικῆ τῶ πρωτοτύπου.

Οὕτω πάντεσ οἱ ἄρτι κατειλεγμένοι τῶν ἐθνικῶν τύποι συνεμπίπτουσι τοῖσ πατρωνυμικοῖσ καὶ ὁμοτονοῦσιν ἐκεῖνοισ. Τῶν μέντοι εἰσ ιοσ οἱ μὲν ἀπαθεῖσ προπαροξύνονται, καθάπερ οἱ εἰσ εἰοσ οἱ δὲ συναίρεσιν παθόντεσ προπερισπῶνται. Τὸ Τεῖοσ καὶ Κεῖοσ ἐκ προῦφραστώτων ἐγένοντο τοῦ Τέιοσ καὶ τοῦ Κέιοσ, ἔνθεν τὰ Ἰωνικὰ Τήιοσ καὶ Κήιοσ (Στ. Βυζ. 403, 3. 620), οὕτω καὶ ἐκ τοῦ Κώιοσ τὸ Κῶοσ, ὧ ὁμόλογον τὸ Σαρδῶοσ καὶ ἄλλα. Προπερισπῶνται δὲ καὶ τέσσαρα ἐθνικὰ Ἀργετοσ Καδμετοσ Ἡλετοσ Ἡτετοσ, ὧν καὶ ἡ παραγωγὴ ἐγένετο οὐ πάνυ σαφῆσ καὶ ἡ τόνωσισ δυσσπολόγητοσ, φαίνονται δὲ τονωθέντα ὁμοίωσ τοῖσ ἐπιθέτοισ ἀνδρετοσ, ἀστετοσ, ἐρκετοσ, οἰκετοσ. Περὶ τῆσ συγγενείασ τῶν καταλήξεων ευοσ καὶ εἰοσ ευοσ, ἀν καὶ αἰοσ αοσ, εἶπον ἄλλαχοῦ τὰ ἐμοὶ δοκοῦντα. Ὅπωσ δ' ἀν ἔχη, πάντα τὰ εἰσ ευοσ καὶ ἀν ἐθνικὰ δξύνονται οἶον Μεγαρεῦοσ, Αἰνιάν, ὡσ τομεῦοσ, παιάν.

Πάντεσ οἱ εἰρημένοι τῶν ἐθνικῶν τύποι ἀπαρτίζουσι τὴν πρώτην καὶ λῖαν πιθανῶσ τὴν πασῶν ἀρχαιοτάτην τάξιν. Φανερόν δὲ οἰκοθεν ὅτι, ἀμνησθηθείσῃ τῶ μακρῶ χρόνῳ τῆσ ἀρχικῆσ σχέσεωσ, ἧσ χάριν αἱ καταλήξεισ παρελαμβάνοντο αἱ πατρωνυμικαὶ οὐδὲν πλέον ἐσήμαινον οὔτοι ἢ τοπικὴν σχέσιν, ὑπεσταλμένων τῶν ληγόντων εἰσ ιων, εἰων, ἀδησ, ἰδησ, ὡσ τῶν μόνων ἐπικρατησάντων πατρωνυμικῶν τύπων.

Τοπικὴν δ' ἐξ ἀρχῆσ σχέσιν ἐδήλουσ οἱ τε κτητικοὶ τύποι εἰσ ικοσ, οἶον Ἀττικὸσ ἀνήρ, Μεγαρικὴ γυνή, καὶ οἱ τὴν δευτέραν τῶν ἐθνικῶν τάξιν ἀποτελοῦντεσ, ὧν ληκτικὴ συλλαβὴ

ἔστιν ἡ τ η ς μετά τινος πρό τοῦ τ μακροῦ φωνήεντος ἢ διφθόγου. Τὰ δὲ οὕτω παρηγμένα ἔθνικὰ παροξύνονται καὶ ὁμοτονοῦσι τῆς ὑπάρχουσιν ἐν τῇ γλώσσῃ ὁμοιοκαταλήκτοις παρωνύμοις μὴ ἔθνικοις Τ ε γ ε α τ η ς ὡς ἀγυιάτης, Α ἰ γ ι ν ἠ τ η ς ὡς λιμνήτης, Ἄ τ α ρ ν ε ἰ τ η ς ὡς ἱερείτης, Ἀ β δ η ρ ἰ τ η ς ὡς χωρίτης, Α ἰ γ υ τ η ς ὡς πρεσβύτης, Σ ι κ ε λ ι ὠ τ η ς ὡς ἡλικιώτης, Μ α λ λ ὠ τ η ς ὡς δεσμώτης, Κ υ β ο ἰ τ η ς ὡς ἀλοίτης..

Οἱ τὴν τρίτην καὶ τελευταίαν τῶν ἔθνικῶν τάξιν ἀπαρτίζοντες τύποι, οἱ καὶ ἐκ πολλῶν τεκμηρίων μεταγενέστεροί τε τῶν ἄλλων δεικνύνται καὶ ἔξω τῆς κυρίως Ἑλλάδος τὸ πρῶτον δημιουργηθέντες, λήγουσι πάντες εἰς ν ο ς μετά τινος πρό τοῦ ν φωνήεντος ἢ συμφώνου. Τρεῖς δὲ εἰσιν αἱ καταλήξεις, δι' ὧν παράγονται τριγενῆ ἔθνικὰ ἐπίθετα, α ν ο ς, η ν ο ς, ι ν ο ς. Τούτων δὲ ἡ ὀρθὴ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν προσφῶδιαν τόνωσις, καθάπερ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ γλώσσῃ οὐσιαστικῶν τε καὶ ἐπιθέτων, οὐδαμῶς ἄλλως ἀκριβοῦται ἢ διὰ τῆς ἀρχῆς τῆς ὁμοτονίας, ἢ δὴ καὶ παρέπεται ἐπὶ πλεῖστον μὲν τῇ ταυτότητι τῶν καταλήξεων, αἰεὶ δὲ τῇ ταυτότητι τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν τῷ λόγῳ τοῦ σημαινομένου ὑπάγονται ἕκαστα, πλὴν εἰ μὴ τις ἀντίκειται διαλεκτικὴ προφορὰ ἢ ἕτερος ἰσχυρὸς λόγος. Αἰολικῶς τὸ Μ υ ρ ι ἄ ν δ υ ν ο ς, ἐτέρῳ δὲ νόμῳ τὸ καθ' Ἑρωδιανὸν Ἐ ρ υ σ ἰ χ α ἰ ο ς «προπαραξύτονον ἐν τοῖς ἔθνικοις» (Στ. Βυζ. 281, 10), οὗ μέντοι βεβαιότερον ἴσως τὸ Ἐ ρ υ σ ι χ α ἰ ο ς. Ὅτι δὲ μέγιστον δύναται ἐν τῇ τονώσει τῶν λέξεων ἡ κατηγορία δῆλον ἐκ τούτου, ὅτι τῶν ὁμοιοκαταλήκτων ὀνομάτων εἴτε οὐσιαστικῶν εἴτε ἐπιθέτων, εἰ ἄλλα εἰς ἄλλην ὑπάγονται κατηγορίαν, ὁμοτονοῦσιν ἕκαστα τοῖς ὑπὸ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπαγομένοις. Οὕτω τὰ ι ν ο ς ὑπερδισύλλαβα, βραχεῖ τῷ ι παραληγόμενα, μετουσιαστικὰ μὲν ὄντα προπαροξύνονται, οἷον ξύ λ ι ν ο ς, λί θ ι ν ο ς, γ ῆ ἰ ν ο ς· χρονικὰ δὲ ὀξύνονται, οἷον ε α ρ ι ν ὸ ς, θ ε ρ ι ν ὸ ς, ε ω θ ι ν ὸ ς. Ἄλλα καὶ ἕτεροκατάληκτα ὁμοτονοῦσιν, εἰ κοινὴν ἔχουσι τὴν κατηγορίαν, πλὴν εἰμῆτις ἀντίκειται τῆς ἑλληνικῆς προσφῶδιᾶς γενικώτερος νόμος· οἷον τῶν παραθετικῶν τὰ εἰς τ α τ ο ς ὑπερθετικά, ἀπαθῆ ὄντα, προ-

παροξύνονται· ἀλλὰ καὶ τὰ εἰς ἰστος ἀπαθῆ, καίτοι ἑτεροκατάληκτα, ὁμοτονοῦσιν ἐκείνοις. Καὶ τὰ εἰς τερος συγκριτικὰ προπαροξύνονται ἂν ἦσαν ὡς δηλοῦσι τὰ οὐδέτερα, ἀλλὰ καὶ τὰ εἰς ὦν ὑπερδισύλλαβα, εἰ μὴ τὸ μῆκος ἐκώλυε τῆς ληγούσης, προπαροξύτονα ἂν ἦσαν ὡς δηλοῦσι τὰ οὐδέτερα, ἄμεινον, βέλτιον κτλ. Πάλιν δὲ τὰ περιεκτικὰ εἰς ὦν δξύνονται, θαφνῶν παλαμῶν κτλ. ἀλλὰ καὶ τὸ βοδωνιά καὶ τὸ ἰωνιά ὁμοτονοῦσιν ἐκείνοις ὡς περιεκτικὰ, καίτοι ἑτεροκατάληκτα. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ θησαυρός καὶ τὸ ἀχυρός ἀντὶ ἀχυρῶν ὡς περιεκτικὰ κατὰ τοὺς παλαιούς γραμματικούς δξύνονται. Πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἔστι παραθέσθαι, ἐν οἷς ἡ τόνωσις κατὰ τοῦτον ρυθμίζεται τὸν νόμον. Φανερόν δὲ οἴκοθεν ὅτι τὰ πρῶτα εἰς τοὺς Ἕλληνας εἰσαχθέντα ἐθνικὰ εἰς νοσ ἐτονώθησαν κατὰ τὰ ὑπάρχοντα ἐν τῇ γλώσσει αὐτῶν ὁμοιοκατάληκτα τριγενῆ ἐπίθετα, ἕως οὗ κατηρτίσθη ἰδιαίτερα τῶν εἰς νοσ ἐθνικῶν κατηγορία, πάντα δὲ τὰ εἰς ταύτην ὑπαγόμενα ἔμελλον, ὡς εἰκός, ὁμοτονεῖν ἀλλήλοις.

(ἔπεται συνέχεια)

ΕΝΑΙΣΙΜΟΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΕΛΕΥΘ. ΤΡΙΑΝΤ. ΚΟΥΣΗ

ΠΕΡΙ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙΑΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

(Ἴδε συνέχ. εἰς σελ. 99 τεύχ. Γ' καὶ Δ', Τόμ. 5').

Μουστριν=ἄνθρωπος ἄκομψος, ἐν τῇ δημ. χονδροειδέστατος (ἐκ τοῦ λατιν. *monsrtum*=τέρας)· ἄφοβος, πλ. ὄν. ἄφοβοι, αἰτ. ἄφοβους. λόγος, πλ. τὰ λόγια· μάγος (ἀνευ πληθ.), ἐλίγος (ἐλίγος), πλ. ὄν. ἐλίγ', αἰτ. ἐλίγς. ἄεργος, πλ. ὄνομ. ἄεργοι, αἰτ. ἄεργους. (παρ' Ὀμήρ. καὶ Ἡσιόδ. ἀεργός, κοινῶς ἀργός). Θαματοουργός, γεν. θαματοουργοῦ. πλ. οἱ, ὦν, οὗς. στρογγυλός· οὕτω καὶ ἐν τῇ δημῳδαί καὶ παρὰ Δημ. Ζήν. (π. βατράχ. στ. 455) «εἶχαν τὴν βράχην στρογγυλὴν οἱ καθαροὶ 'ς ταῖς πλάταις»· παρ' ἀρχαίοις στρογγύλος· ὀχτεζνός (ὀχτεσι(ν)ός, ἐκ τοῦ ὀχτεζ=ἐχθές)· ὀπερσινός (ὀπερ(υ)σινός, ἐκ τοῦ ὀπέρς=πέρυσι)· ὀφετινός ἐκ τοῦ

(ΤΟΜ. 5')